

Organ
KommunfullmäktigeNr
10/2024Sida
1

Sammanträdestid	Tisdagen den 17.12.2024, kl.18.30 – 19:56.
Sammanträdeslokal	Kommunkansliet i Sund
Närvarande	<p>Ledamöter:</p> <p><input checked="" type="checkbox"/> Tony Ek (C), ordf. <input checked="" type="checkbox"/> Bengt Karlsson (SfS), vice ordf. <input checked="" type="checkbox"/> Susann Eklund (ObS), andra vice ordf. fr. kl 18:35, § 86.</p> <p><input checked="" type="checkbox"/> Christer Lindqvist (C) <input checked="" type="checkbox"/> Stefan Berglund (ObS) <input checked="" type="checkbox"/> Dick Sirén (M) <input checked="" type="checkbox"/> Ole Blomqvist (SfS) <input checked="" type="checkbox"/> Annika Kortman (S) <input type="checkbox"/> Jack Mattsson (C) <input checked="" type="checkbox"/> Rikard Järvinen (C) <input checked="" type="checkbox"/> Vitalii Soroka (SfS) <input checked="" type="checkbox"/> Ann Carlsson (ObS) <input checked="" type="checkbox"/> Dan Karlsson (C)</p> <p>Ersättare:</p> <p><input checked="" type="checkbox"/> Fredrik Lindeman (C) <input type="checkbox"/> Mia Schütten (M) <input type="checkbox"/> Jan-Erik Berglund (ObS) <input type="checkbox"/> Ove Söderlund (ObS) <input type="checkbox"/> Erik Schütten (M)</p>
Övriga närvarande	<p><input checked="" type="checkbox"/> Christina Nukala-Pengel, kst ordförande <input type="checkbox"/> Johan Lindholm, kst vice ordförande <input checked="" type="checkbox"/> Andreas Johansson, kommundirektör <input checked="" type="checkbox"/> Marika Willstedt, ekonomichef</p>
Ärenden	§§ 83 – 88
Underskrift	<p>Tony Ek ordförande</p> <p>Andreas Johansson sekreterare</p>
Protokollet justerat	<p>Tid och plats tisdagen den 17.12.2024, på Sunds kommunkansli</p> <p>Bengt Karlsson Christer Lindqvist</p>
Protokollet publicerat på kommunens webbplats	<p>Onsdagen den 18.12.2024 Intygar:</p> <p>Mia Schütten Byråsekreterare</p>



Organ Kallelsedatum Kallelsenummer
Kommunfullmäktige 10.12.2024 10/2024

Sammanträdestid	Tisdagen den 17.12.2024, kl. 18.30
Sammanträdesplats	Kommunkansliet i Sund
Protokollet publice- rat på kommunens webbplats	Onsdag den 18.12.2024
Kallelsen utfärdad	Sund den 10.12.2024 Tony Ek, ordf. kommunfullmäktige

Ärendets §-nummer Ärende sida

Kfg § 83	Sammanträdetts laglighet och beslutsförhet	3
Kfg § 84	Val av två protokolljusterare	3
Kfg § 85	Godkännande och komplettering av föredragningslista	3
Kfg § 86	Placering av återvinningscentralen	4
Kfg § 87	Budget 2025 med plan för 2026-2027	6
Kfg § 88	Värdkommunssamarbete för högstadiesamheten	14

Denna möteskallelse har anslagits på anslagstavlan för offentliga kungörelser den 10.12.2024

Intygar

Andreas Johansson, kommundirektör



Organ
Kommunfullmäktige

Sammanträdesdatum
17.12.2024

Kfg § 83 Sammanträdet laglighet och beslutsförhet

17.12.2024 Enligt KomL 42 § skall Kallelse till sammanträde jämte handlingar sändas till ledamöterna minst sju dagar före sammanträdet, om inte fullmäktige i förvaltningsstadgan beslutar om en kortare tid. Inom samma tid ska sammanträdet tillkännages på det sätt som bestäms i 12 §. (2017/86). Enligt kommunens egen förvaltningsstadga kapitel 3 fullmäktiges sammanträden § 12 sänds kallelse till fullmäktiges sammanträden minst 6 dagar före sammanträdet.

Enligt § 18 i förvaltningsstadgan skall namnupprop förrättas och ordföranden skall konstatera huruvida kommunfullmäktige är lagligen sammankallat och beslutfört.

Kallelse till detta sammanträde har anslagits och avsänts 10.12.2024.

Beslut:

Sammanträdet konstateras beslutfört och lagenligt sammankallat.

Kfg § 84 Val av två protokolljusterare

17.12.2024 Enligt kapitel 6 Kommunfullmäktige i kommunens förvaltningsstadga § 44 skall fullmäktiges protokoll justeras av två för ändamålet för var gång valda fullmäktige, såvida fullmäktige inte beslutat annorlunda beträffande något ärende. I enlighet därmed bör två protokolljusterare utses för sammanträdet.

Kommunfullmäktige torde bestämma tid för protokolljustering, samt utse två protokolljusterare. I tur att justera protokollet är Bengt Karlsson och Susann Eklund.

Beslut:

Till protokolljusterare valdes Bengt Karlsson och Christer Lindqvist. Protokollet justeras efter sammanträdet.

Kfg § 85 Godkännande och komplettering av föredragningslista

17.12.2024 **Beslut:**
Föredragningslistan godkänns.



Organ
Kommunfullmäktige

Sammanträdesdatum
17.12.2024

Kfg § 86 Placering av återvinningscentralen

Kfg § 71
15.10.2024

Ledamot Dick Sirén föreslår att byggnadstekniska nämndens beslut av 26.09.2024, § 84, ska upphävas och att kommunfullmäktige istället ska ålägga byggnadstekniska nämnden att placera återvinningsstationen på kommunens område utanför den befintliga återvinningscentralen. Förslaget vinner allmänt understöd.

Förslag från ledamot Rikard Järvinen om att ärendet ska återremitteras till byggnadstekniska nämnden för att mer utförligt motivera varför återvinningsstationen ska placeras vid branddepån och inte vid den befintliga återvinningscentralen. Förslaget understöds av ledamot Ann Carlsson.

Ordförande konstaterar att det finns två understödda förslag.

Ordförande frågar kommunfullmäktige om följande omröstningsproposition: JA för ledamot Dick Siréns förslag och NEJ för ledamot Rikard Järvinens förslag.

Omröstningspropositionen godkänns.

Omröstningen utfaller enligt följande:

Susann Eklund: JA.

Dick Sirén: JA.

Ole Blomqvist: JA.

Rikard Järvinen: NEJ.

Vitalii Soroka: JA.

Ann Carlsson: NEJ.

Dan Karlsson: JA.

Fredrik Lindeman: JA.

Ove Söderlund: AVSTÅR.

Tony Ek: JA.

Ordförande konstaterar att kommunfullmäktige med 7 JA-röster, 2 NEJ-röster och 1 AVSTÅR har beslutat enligt ledamot Dick Siréns förslag.

Beslut:

Kommunfullmäktige beslutar att byggnadstekniska nämndens beslut av 26.09.2024, § 84, upphävs och kommunfullmäktige beslutar istället att ålägga byggnadstekniska nämnden att placera återvinningsstationen på kommunens område utanför den befintliga återvinningscentralen.

BTN § 101
7.11.2024

Förslag till placering enligt Kfg-beslut, situationsplan bilaga 1-10-2024.

Kommunteknikerns förslag:

Föreslår att återvinningsstationen placeras öster om grindarna till återvinningscentralen enligt situationsplanen.

Stationen förses med belysning och förbereds för kameraövervakning.

BESLUT

Ordförande har varit i kontakt med Dick Holmberg som erbjudit kommunen plats för återvinningsstationen vid Knallen i Smedsbole.



Organ
Kommunfullmäktige

Sammanträdesdatum
17.12.2024

Nämnden beslöt föreslå för kommunstyrelsen att återvinningsstationen placeras vid Knallen i stället för vid ÅVC:n.

Kst, § 179
27.11.2024

Kommundirektörens förslag:

Kommunstyrelsen föreslår inför kommunfullmäktige att återvinningsstationen placeras vid Knallen i stället för vid ÅVC:n.

Förslag från Christer Mattsson att stationen ska placeras enligt kommunfullmäktiges tidigare beslut, dvs vid Återvinningscentralen, och att stationen ska låsas.

Förslaget vinner ej understöd varpå det förfaller.

Beslut:

Kommunstyrelsen godkänner kommundirektörens förslag.

Kfg, § 86
17.12.2024

Beslut:

Förslag från ledamot Rikard Järvinen att godkänna kommunstyrelsens förslag med tillägget att kärlet för brännbart restavfall för turister tas bort från Kastelholm samt att ett 5årigt avtal tas fram.

Förslaget vinner allmänt understöd.

Kommunfullmäktige beslutar enligt ledamot Rikard Järvinens förslag.



Organ
Kommunfullmäktige

Sammanträdesdatum
17.12.2024

Kfg § 87 Budget 2025 med plan för 2026-2027

Kfg, § 79
12.11.2024

Kommunstyrelsen har beslutat att budgetbok och ovanstående beredning delges kommunfullmäktige för kännedom och synpunkter, inför kommunfullmäktiges behandling av budgeten och fastställande av skattesatser i november. Kommunfullmäktige har på mötet i november möjlighet att lämna fram olika förslag på inbesparingar.

Beslut:

Kommunfullmäktige beslutar att ge kommunstyrelsen i uppdrag att ta fram ett kostnadsförslag för Tomtens väg inför kommunfullmäktiges sammanträde i december och att Tomtens väg flyttas till 2025 och att Gunnarsbyvägen flyttas till 2026 i investeringsbudgeten.

I övrigt tecknas budgetförslag till kännedom.

Kfg bilaga nr 2 / 12.11.2024

Kst, § 182
27.11.2024

Budgetförslag har tidigare behandlats:
Omsorgsnämnden, 17.09.2024, § 31,
Utbildningsnämnden, 23.09.2024, 20,
Kommunstyrelsen, 25.09.2024, § 146,
Byggnadstekniska nämnden, 26.09.2024, § 86,
Kommunfullmäktige, 08.10.2024, § 79,
Kommunstyrelsen, 30.10.2024, § 170,
Kommunfullmäktige, 12.11.2024, § 79.

Kommunstyrelsen beslutade, 30.10.2024, § 170, bland annat:

1. Kommunstyrelsen konstaterar att verksamheternas målsättningar är vaga och inte alls är målsättningar i någon egentlig mening utan snarare en beskrivning av verksamheterna. Målsättningarna driver inte verksamhetsutveckling och ekonomistyrning i tillräckligt hög grad. Därför beslutar kommunstyrelsen att kommundirektören får i uppgift att konkretisera målsättningarna för de olika verksamheterna. Förmodligen hinner ej detta bli klart till kommunfullmäktige behandlar budget i december utan ett kompletterande beslut om verksamhetsmålen kan komma att behöva fattas under januari-februari 2025.
2. Kommunstyrelsen konstaterar att Sunds kommun ska investera ca 400 t € per år för att bibehålla värdet på kommunens tillgångar. Den föreslagna investeringsbudgeten är 957 t €. Att ”överinvestera” är möjligt under ett enskilt år men är knappast ekonomiskt hållbart över tid. Kommundirektören får därför i uppgift att föreslå minskningar av investeringsbudgeten genom att stryka anslag helt men även flytta anslag till ekonomiplanen.



Organ
Kommunfullmäktige

Sammanträdesdatum
17.12.2024

3. Kommunstyrelsen konstaterar vidare att det budgeterade resultatet är för svagt, ett budgeterat resultat ska inte understiga 0 €. Kommundirektören får därför i uppgift att föreslå inbesparingar till kommunstyrelsens sammanträde i november så att det budgeterade resultatet åtminstone är 0 €.

Driftsbudgeten

Konstateras att det samlade budgetunderskottet nu är – ca 125 t € utifrån de förändringar som skett sedan den senaste budgetbehandlingen:

Ökning av kommunal inkomstskatt, + ca 16 t €,

Minskning av intäkter inom äldreomsorgen till följd av att det säljs en mindre plats, - ca 71 t €,

Landskapsandelarna + kompensationer har ökat med ca + 42 t €.

Total förändring ca - 13 t €.

Budgetförslaget är ingen kris i sig självt. Kommunen klarar av ett år med ett resultatunderskott. Det allvarliga är snarare den accelererande kostnadstakten som skett sedan 2021 och kommer fortsätta under åtminstone hela planperioden. Kommundirektören har haft möten med samtliga ledande tjänstemän vilket sammantaget lett till nedanstående beredning.

För att komma till ett budgetförslag kring 0 € så skulle följande åtgärder behöva vidtas:

1. En klient tas hem från Sunnanberg till Tallgården, + ca 82 t €,
2. En klient flyttas från Oasen till Sunnanberg, + ca 27 t €,
3. Utbildningsnämndens äskande om utökning av personal på daghemmet, + ca 24 t €.

Totalt ca + 133 t €.

Att fatta budgetbeslut angående så här pass vittgående poster utan konsekvensanalyser bedöms ej vara god förvaltning.

Att flytta klienter som lider av demens är förenat med svårigheter. Därav föreslås att omsorgsnämnden får i uppdrag att utreda hur en flytt av klienterna kan genomföras under så skonsamma former som möjligt samt att inom nämnden fatta ett beslut om eventuell flytt under första kvartalet 2025.

Sunds kommun kommer även under planåren 2026-2027 ha ett högt kostnadstryck. I den takt som KSTs totala nettodriftskostnader ökar så kommer kostnaderna som påförs Sunds kommun att öka med 50 t € per år. Om lönerna stiger med 2,5 % per år (vilket är vad den faktiska ökningen varit under de senaste åren) så ökar lönekostnaderna med 88 t € per år. Prisökningen på de varor och tjänster som kommunen köper in för att kunna bedriva kommunala verksamheter ökar också varje år men i en takt som inte går att sätta en bestämd summa på.



Organ
Kommunfullmäktige

Sammanträdesdatum
17.12.2024

Givet kostnadstrycket så måste andra möjliga inbesparingar också övervägas. När inbesparingar måste ske i befintlig verksamhet så är det rimligt att börja spara i frivillig-/icke lagstadgad-verksamhet före det ska sparas i lagstadgad verksamhet.

Om nedanstående avtal sägs upp under 2025 sker kostnadsminskningen under 2026 då avtalen innehåller en uppsägningstid på 1 år:

- Medborgarinstitutet (medis), + ca 25 t €,
- Oasen, grundavgifter och avskrivningar, + ca 32 t € och + ca 10 t €, totalt ca + 42 t €.
- Ålands kommunförbund, ca + 14 t €.

Totalt ca + 60 t €.

Om dessa beslut fattas så behöver kommundirektören förhandla fram ett separat avtal med Medis om att sundsbor ska kunna delta i kurser med en något förhöjd kursavgift. Vidare så innebär detta att kommunen även fortsättningsvis kan placera klienter på Oasen men med en kraftigt förhöjd dygnskostnad. I praktiken skulle detta innebära att sundsbor ej vårdas på Oasen mera utan att de får sin vård och omsorg på Tallgården eller på ett annat demensboende än Oasen. Därför är förslaget att kommunstyrelsen ska besluta att omsorgsnämnden ska utreda effekten av ett utträde ur Oasen och att kommundirektören ska utreda effekterna av ett utträde ur Medis och Ålands kommunförbund. Utredningarna ska vara klara under första halvan av 2025.

Sunds kommun förfogar dessutom över följande frivilliga-/icke lagstadgade-verksamheter som helt eller delvis skulle kunna läggas ner med följande ekonomiska konsekvenser:

- Sundsaktuellt, + ca 3 t €,
- Fritidsverksamheten, + ca 75 t €.
- Snöplogning av privata fastigheter, + ca 15 t €.

Totalt ca + 93 t €.

Därför föreslås att kommundirektören får i uppdrag att göra en översyn av Sundsaktuellt och fritidsverksamheten och att byggnadstekniska nämnden får i uppdrag att utreda och föreslå beslut huruvida Sunds kommun ska upphöra med att tillhandahålla snöplogning. Utredningarna skall vara klara under första halvåret 2025.

Utöver ovanstående så behöver kommunen bli mer kostnadseffektiv i sina respektive verksamheter. Effektivitet betyder ofta i folkmun att arbeta hårdare men med effektivitet menas att arbeta smartare. Den givna måttstocken är de basbelopp (kostnad per invånare/barn/65+/elev osv) som ersättningarna enligt landskapsandelssystemet bygger på. Eftersom basbeloppen har sin grund i de kostnader som varje kommun rapporterar in så utgör basbeloppen det åländska snittet inom varje verksamhet och utgör därmed det bästa jämförelsetalet.



Organ

Kommunfullmäktige

Sammanträdesdatum

17.12.2024

Enligt landskapsandelssystemet så är kostnaden för barnomsorgen 14 149,70 € per barn för 2025 (obs, ej kostnad per barn i barnomsorg, utan barn totalt på Åland). Enligt liggande budgetförslag för Sunds kommun 2025 så är kostnaden per barn 16 690,69 € (968 060 € / 58 barn). Skillnaden är alltså hela 2 540,99 € per barn eller totalt 147 377,42 € vilket är alldeles för mycket jämfört med den åländska medelkostnaden. Med anledning av detta får utbildningsnämnden i uppdrag att utreda hur kostnaden per barn kan minskas ner. Frågan om ett utökat hemvårdsstöd kan minska kostnaderna för barnomsorgen ska ingå i utredningen. Utredningen inklusive beslutsförslag ska vara klar inom första halvan av år 2025.

Svinnet inom vatten- och avloppsverksamheten måste minskas vilket i sin tur leder till att nettodriftskostnaderna inom V/A sjunker. Därför får byggnadstekniska nämnden i uppdrag att i skyndsam ordning bygga upp en organisation för att minska svinnet inom V/A. Till detta finns ett anslag om 12 t € upptaget i budgetförslag 2025.

Vissa hyreshus bär sig inte ekonomiskt; Ruddammen, Finby och Mångstekta hyreshus kostar kommunen ca 2 t €, ca 5 t € respektive ca 16 t € per år (5-åriga medeltal). Därför får byggnadstekniska nämnden i uppdrag att utreda och föreslå ett strategiskt beslut om hur kommunen ska göra med hela eller delar av hyresbeståndet. Detta beslut har bäring på både kommande drift- och investeringsbudgeter. Utredningen samt beslutsförslag ska redovisas inför kommunstyrelsen under första halvan av 2025.

Som konstaterats tidigare så är cirka halva Tallgården tomt, eller på annat sätt uttryckt så är belägningsgraden på Tallgården låg. Detta beror på att antalet äldre som är i behov av och har rätt till en boendeserviceplats är för få, alternativt att antalet platser är för många. Den låga belägningsgraden är förklaringen till de överkostnader som syns när äldreomsorgens nyckeltal jämförs med basbeloppen i landskapsandelssystemet. Lösningen på detta är att sälja fler boendeplatser på Tallgården. Därför får omsorgsnämnden i uppdrag att omgående bygga upp en organisation för att sälja platser inom äldreomsorgen. I skrivandes stund så säljs 3 platser på Tallgården till andra kommuner. Inom första halvan av 2025 så ska siffran höjas till 5, vid slutet av 2025 7 platser och under 2026 så ska siffran varaktigt ligga på 10 platser. Denna åtgärd en den enskilda åtgärd som har störst påverkan på kommunens ekonomi både på kort och längre sikt.

Investeringsbudgeten

Som tidigare konstaterats så är investeringsbudgeten under år 2025 och planperioden för hög. I enlighet med kommunfullmäktiges beslut så har Tomtens väg lagts in i väginvesteringen 2025 och 2026 och Gunnarsbyvägen har flyttats fram till 2026 och 2027, grundförbättring och ytbeläggning. Kommundirektören har i det reviderade förslaget strukit projekten lekplats i Sundby, 10 000 € och trapphiss på branddepån 13 000 € i sin helhet.



Organ
Kommunfullmäktige

Sammanträdesdatum
17.12.2024

Vidare noteras ett projekt, ny brygga i Delvik beräknas kosta 71 000 €. Bryggan ägs i dagsläget av Sunds kommun medens samfälligheten äger stranden. Förmodligen går det att få extern finansiering för detta projekt om samfälligheten tar över ägarskapet för bryggan. Kommunen bör dock bistå samfälligheten med att förverkliga projektet. Projektanslaget får stå kvar, men kostnaden för kommunens del kommer förmodligen bli lägre.

Som konstaterats tidigare så bär sig inte avloppsverksamheten rent ekonomiskt. Därför bör det sättas ett litet frågetecken kring anslagen Avloppsinkopplingar, planering utbyggnad av avlopp samt avlopp till Sunds prästgård. Därför föreslås att byggnadstekniska nämnden får i uppdrag att utreda huruvida dessa anslag ska utgå ur budget och ekonomiplan. I uppdraget ingår även en översyn av reglerna för inkoppling av avlopp som ej motsvarar reglerna för inkoppling av vatten. Utredningen ska vara klar inom första halvåret av 2025.

Sist och slutligen så måste Sunds kommun ha en bättre disciplin gällande ekonomiplanens del av investeringsbudgeten. Principen måste vara att sådant som är i ekonomiplan 2026 och 2027 verkställs under dessa år och ej flyttas fram. Projekt som inte avses att faktiskt förverkligas borde strykas ur såväl budget som ekonomiplan.

Slutord

Nuvarande budgetförslag innebär att resultatet är – 125 259 €, årsbidraget + 311 900,80 € och investeringsbudgeten är -795 687 €, vilket innebär att kassan sjunker från 2 533 619,94 € (30.10.2024) till 2 049 833,74 € 31.12.2025.

Lösningen på kommunens kommande ekonomiska utmaningar är att ta ett större omtag kring hela kommunens samlade verksamhet över tid istället för att försöka balansera budget på ett enskilt år. På så sätt säkerställs en god kvalitet i verksamheterna till en hög kostnadseffektivitet utan att kommunen behöver höja skatteöre och/eller uppta lån.

Radetiketter	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Bokslut 2023	Budget 2024	Budget 2025
Summa intäkter	977 387	1 069 525	1 228 485	1 106 770	1 033 905
Summa kostnader	- 5 961 575	- 6 104 295	- 6 432 456	- 6 772 525	- 7 006 681
Summa avskrivningar	- 386 054	- 366 856	- 385 551	- 387 620	- 437 160
Summa skatter	3 708 170	3 970 368	4 068 292	3 813 000	3 849 000
Summa landskapsandelar	1 866 327	1 889 324	1 937 618	2 026 240	2 162 947
Summa skattekompensationer	52 038	- 7 754	251 139	254 150	235 730
Årsbidrag	629 803	808 066	1 066 282	462 635	311 901
Nettodriftskostnader (ndk)	5 382 786	5 422 837	5 609 765	6 036 675	6 394 986
Skatt andel av ndk	68,9%	73,2%	72,5%	63,2%	60,2%
LS-andel av ndk	34,7%	34,8%	34,5%	33,6%	33,8%



Organ
Kommunfullmäktige

Sammanträdesdatum
17.12.2024

Kommundirektörens förslag:

Kommunstyrelsen fattar följande beslut:

1. Kommunstyrelsen omfattar kommundirektörens budgetförslag och för detta vidare till kommunfullmäktige för beslut.
2. Kommunstyrelsen ger kommundirektören i uppdrag att
 - Utredda effekterna av ett utträde ur Medis och Ålands kommunförbund.
 - Göra en översyn av Sunds aktuellt och fritidsverksamheten.
 - Utredningarna ska vara klara under första halvan av 2025.
 - Ordna extern finansiering till investeringsprojektet Delviks brygga.
3. Kommunstyrelsen ger omsorgsnämnden i uppdrag att:
 - Utredda hur en flytt av klienterna på Oasen och Sunnanberg kan genomföras under så skonsamma former som möjligt samt att inom nämnden fatta ett beslut om eventuell flytt under första kvartalet 2025.
 - Utredda effekten av ett utträde ur Oasen. Utredningen ska vara klar under första halvan av 2025.
 - Omgående bygga upp en organisation för att sälja platser inom äldreomsorgen. I skrivandes stund så säljs 3 platser på Tallgården till andra kommuner. Inom första halvan av 2025 så ska siffran höjas till 5, vid slutet av 2025 7 platser och under 2026 så ska siffran varaktigt ligga på 10 platser.
4. Kommunstyrelsen ger byggnadstekniska nämnden i uppdrag att:
 - Utredda och lämna förslag till beslut huruvida Sunds kommun ska upphöra med att tillhandahålla snöplogning. Utredningen samt beslutsförslag ska redovisas inför kommunstyrelsen under första halvan av 2025.
 - På ett systematiskt sätt minska svinnet inom vatten- och avloppsverksamheterna. Kommunstyrelsen förväntar sig att svinnet/spillet gradvis minskar varje år med start från 2025.
 - Utredda och föreslå ett strategiskt beslut om hur kommunen ska göra med hela eller delar av hyresbeståndet. Detta beslut har bäring på både kommande drift- och investeringsbudgeter. Utredningen samt beslutsförslag ska redovisas inför kommunstyrelsen under första halvan av 2025.
 - Utredda huruvida anslagen kring avloppsinkopplingar, planering utbyggnad av avlopp samt avlopp till Sunds prästgård ska utgå ur budget och ekonomiplan. I uppdraget ingår även en översyn av reglerna för inkoppling av avlopp som ej motsvarar reglerna för inkoppling av vatten. Utredningen ska vara klar inom första halvåret av 2025.



Organ
Kommunfullmäktige

Sammanträdesdatum
17.12.2024

5. Kommunstyrelsen ger utbildningsnämnden i uppdrag att:

- Utredda hur kostnaden per barn kan minskas ner till det åländska snittet. Frågan om ett utökat hemvårdsstöd kan minska kostnaderna för barnomsorgen ska ingå i utredningen. Utredningen ska vara klar inom första halvan av år 2025. När utredningen är klar ska de föreslagna åtgärderna genomföras av utbildningsnämnden.

Beslut:

Förslag från Christer Mattsson om att följande poster stryks från investeringsbudgetens ekonomiplan 2026.

- Servicehuset Tallgården, installerande av solceller, 60 000 €,
- Servicehuset Tallgården, iordningsställande av utemiljö, 47 000 €,
- Avlopp till Sunds prästgård, 30 000 €.

Förslaget understöds enhälligt.

I övrigt beslutar kommunstyrelsen enligt kommundirektörens förslag.

Kst bilaga nr 3 / 27.11.2024

Kfg, § 87
17.12.2024

Kommunstyrelsen föreslår inför kommunfullmäktige att budgetförslaget ska godkännas enligt bilagt förslag.

Efter kallelsen har gått ut så har Ålands landskapsregering gett den sista prognosen för landskapsandelarna för 2025.

Den senaste prognosen förbättrar resultatet om följande:

- Skattekomplettering till 1 237 821 € (förbättring om 15 951 €),
- Kompensation för skatteavdrag till 226 622 (förbättring om 4 679 €),
- Kompensation för skatteavdrag som hör till år 2023 (förbättring om 33 366 €).

Total förbättring om 53 996 €.

Det innebär att med dessa korrigeringar så visar nuvarande budgetförslag ett resultat om – 71 263 €, årsbidraget + 365 896,80 € och investeringsbudgeten är - 795 687 €, vilket innebär att kassan sjunker från 2 533 619,94 € (30.10.2024) till 2 103 829,74 € per 31.12.2025.

Beslut:

Förslag från ledamot Dick Sirén att godkänna kommunstyrelsens förslag med tillägget att investeringsanslaget avseende servicebil i ekonomiplan 2026 ska halveras från 38 t € till 19 t €. Förslaget vinner understöd av ledamot Susann Eklund.



Organ

Kommunfullmäktige

Sammanträdesdatum

17.12.2024

Förslag från ledamot Bengt Karlsson att förvaltningssektorn får i uppdrag att utreda fastigheten Furumo under 2025. Förslaget vinner understöd av ledamot Ole Blomqvist.

Kommunfullmäktige godkänner budgeten med de föreslagna tilläggen.

Kfg bilaga nr 1 / 17.12.2024



Organ
Kommunfullmäktige

Sammanträdesdatum
17.12.2024

Kfg § 88 Vårdkommunssamarbete för högstadiesamverkan

Kst, § 98
29.05.2024

Det finns en norrländsk arbetsgrupp tillsatt för att diskutera samordning/vårdkommun för högstadiesamverkan/utbildningsväsendet. Sunds kommun representeras av kommunstyrelsens ordförande och kommundirektören i arbetsgruppen.

Det som kommunstyrelsen bör diskutera är två frågeställningar:

1. Hur ska ägandet/förvaltningen av högstadiesamverkan ordnas?
2. Hur ska förvaltningen av utbildningsväsendet ordnas? Ska hela utbildningsväsendet föras över till Finströms kommun eller ska grundskola och barnomsorg fortsätta skötas med Sunds kommun som huvudman?

Diskussionen är av vikt för att Sunds kommuns representanter ska ha ett ”förhandlingsmandat” inför kommande diskussioner.

Kommundirektörens förslag:

Kommunstyrelsen beslutar att ge kommunstyrelsens ordförande och kommundirektören följande vägkost i de fortsatta diskussionerna.

1. Ägandet av fastigheten bör övergå helt till Finströms kommun när/om Norra Ålands utbildningsdistrikt kf. upplöses och tillgångar och skulder ska realiserar och fördelas bland ägarna.
2. Sunds kommun vill fortsätta att ha budget- och driftsansvar över Sunds skola, Tosarby daghem, Sunds bibliotek och Eftermiddagshemmet (eftis). Däremot så vill gärna Sunds kommun samarbeta kring administrationen som till exempel gemensam utbildningschef och dylikt. Sunds kommun kan även tänka sig att diskutera en gemensam nämnd för utbildningsväsendet så länge som Sund får behålla budget- och driftansvar för den egna kärnverksamheten (enligt modell från den tidigare gemensamma brandnämnden och den gemensamma socialnämnden).

Sunds kommun motsätter sig ej om det finns andra kommuner som vill gå längre i sina respektive samarbeten utan respekterar det kommunala självbestämmandet.

Beslut:

Enhälligt enligt kommundirektörens förslag.

Kst bilaga nr 5 / 29.05.2024

Kst, § 185
27.11.2024

Finströms kommun har meddelat sin uppfattning att en förutsättning för att kunna agera vårdkommun för NÅUD är att ett fastighetsaktiebolag (FAB) ska bildas som ska samägas av samtliga medlemskommuner. Detta ställningstagande står i strid med Sunds kommun beslut av 29.05.2024, § 98 i kommunstyrelsen.



Organ

Kommunfullmäktige

Sammanträdesdatum

17.12.2024

Frågan är då om Sunds kommun ska ändra sin uppfattning av 29.05.2024, § 98 eller ej.

Bilagan innehåller de avtalsförslag som behöver ingås för att värdkommuns-samarbetet ska komma till stånd tillsammans med bildandet av ett FAb.

Utöver ovanstående om FAb så måste Sunds kommun komma överens med Finströms kommun skilt beträffande att köpa tjänster för utbildningschef, dvs det som förbundsdirektören för NÅUD gör idag. Antingen komma överens med Finström, eller ordna detta på något annat sätt.

Punkt 6.2 avviker från hur övriga nämndsammansättningar brukar se ut. Nämnden ska ha en sammansättning av 8, där Finström har 3, Saltvik 2, Geta 1, Sund 1 och Vårdö 1 ledamot. Kutymen är att varje kommun har en ledamot i de redan etablerade samarbetena. Dock så påverkar inte den här omständigheten Sunds kommun direkt och därmed blir den detaljen av mindre betydelse.

Punkt 12 reglerar bildandet av ett FAb vilket ej är i linje med Sunds kommuns tidigare behandling i kommunstyrelsen.

Kommundirektörens förslag:

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige ska besluta enligt följande: ”Sunds kommun förhåller sig fortfarande positiv till att Finströms kommun tar över NÅUDs verksamhet inom formen för ett värdkommunssamarbete.

Däremot vill Sunds kommun ej ingå i ett värdkommunssamarbete som innefattar bildandet och samägandet av ett Fastighetsaktiebolag (FAb), med hänvisning till att det är mindre effektivt med ett FAb än att hela verksamheten inklusive fastighet övergår till värdkommun.

Sunds kommun förstår Finströms kommuns oro avseende relationen mellan soliditet och kriskommunkriterier. Det finns flera sätt att komma till rätta med detta utan att inrätta ett FAb.”

Beslut:

Kommundirektörens förslag godkänns enhälligt.

Kst bilaga nr 5 / 27.11.2024

Kfg, § 88
17.12.2024

Beslut:

Kommunfullmäktige godkänner kommunstyrelsens förslag.

Kfg bilaga nr 2 / 17.12.2024



Organ
Kommunfullmäktige

Sammanträdesdatum
17.12.2024

BESVÄRSFÖRBUD

Vad förbudet grundar sig på	Eftersom nedan nämnda beslut endast gäller beredning, utlåtande eller verkställighet, kan enligt § 112 kommunallagen rättelseyrkande inte framställas eller kommunalbesvär anföras över beslutet. Paragrafer -
	Besvär kan inte anföras över nedan nämnda beslut, eftersom skriftligt rättelseyrkande enligt § 110 kommunallagen kan framställas över beslutet. (sen instruktioner nedan under rättelseyrkanden) Paragrafer -
	Enligt § 5 Förvaltningsprocesslagen/annan lagstiftning kan besvär inte anföras över nedan nämnda beslut. Paragrafer och grund för besvärsförbudet: -

ANVISNING FÖR RÄTTELSEYRKANDE

Myndighet till vilken rättelseyrkande kan framställas, samt tid för yrkande av rättelse	Den som är missnöjd med nedan nämnda beslut kan framställa ett skriftligt rättelseyrkande. Skriftligt rättelseyrkande får framställas av den som ett beslut avser eller den vars rätt, skyldighet eller fördel direkt påverkas av beslutet (part) samt av kommunmedlemmar. Myndighet hos vilken rättelse yrkas: Kommunstyrelsen i Sund Norra Sundsvägen 361, Björby AX-22520 Kastelholm Paragrafer: - Yrkandet skall framställas inom 14 dagar från delfåendet av beslutet. En part anses ha fått del av beslutet sju dagar efter dagen då brevet avsändes, om inte något annat påvisas. En kommunmedlem anses ha fått del av beslutet sju dagar efter att protokollet lagts fram offentligt på den digitala anslagstavlan.
Rättelseyrkandets innehåll	Av rättelseyrkandet skall framgå yrkandet och vad det grundar sig på. Yrkandet skall undertecknas av den som framställer det.



Organ
Kommunfullmäktige
KOMMUNALBESVÄR

Sammanträdesdatum
17.12.2024

Besvärmyndighet och besvärstid	<p>I nedan nämnda beslut kan ändring sökas skriftligt genom besvär. Ändring i beslut med anledning av rättelseyrkanden kan sökas genom kommunalbesvär endast av den som framställt rättelseyrkandet. Om beslutet har ändrats med anledning av rättelseyrkandet, kan ändring i beslutet sökas genom kommunalbesvär också av en som är part eller kommunmedlem. Ett beslut får överklagas genom kommunalbesvär på den grunden att</p> <ol style="list-style-type: none">1. beslutet tillkommit i felaktig ordning,2. den myndighet som fattat beslutet har överskridit sina befogenheter eller3. beslutet annars strider mot lag. <p>Besvärmyndighet är Ålands förvaltningsdomstol PB 31 22101 Mariehamn</p> <p>Paragrafer: 83-88</p> <p>Besvärstid: 30 dagar från delfåendet av beslutet.</p> <p>En part anses ha fått del av beslutet sju dagar efter dagen då brevet avsändes, om inte något annat påvisas. En kommunmedlem anses ha fått del av beslutet sju dagar efter att protokollet publicerats på den digitala anslagstavlan.</p>
---------------------------------------	---

FÖRVALTNINGSBESVÄR

Besvärmyndighet och besvärstid	<p>Besvärmyndighet är Ålands förvaltningsdomstol PB 31 22101 Mariehamn</p> <p>Paragrafer: -</p> <p>Besvärstid: 30 dagar från delfåendet av beslutet.</p>
---------------------------------------	--

BESVÄRSSKRIFT

<p>Besvärsskrift</p> <p>I besvärsskriften skall anges ändringssökandes namn, yrke, boningsort och adress</p> <ol style="list-style-type: none">1. vilket beslut som överklagas2. vilka ändringar som yrkas i beslutet3. motiveringar till att beslutet bör ändras <p>Besvärsskriften skall undertecknas av ändringssökande själv eller av den som författat skriften. Om endast den som författat besvärsskriften undertecknar den, skall också yrke, boningsort och postadress anges.</p> <p>Till besvärsskriften skall fogas det beslut som överklagas, i original eller som officiellt bestyrkt kopia, och intyg om den dag från vilken besvärstiden skall räknas.</p>
<p>Inlämnande av besvärshandlingarna</p> <p>Besvärshandlingarna skall inlämnas till besvärmyndigheten före besvärstidens utgång. Besvärshandlingarna kan även sändas med post eller genom bud, men i så fall på avsändarens eget ansvar. Handlingarna skall lämnas till posten i så god tid att de kommer fram innan besvärstiden går ut.</p>